

[Forsvarsministeren.]

indkaldelse af værnepligtige til hæren og søværnet.

Der er ved forhandlinger med repræsentanter for socialdemokratiet, venstre og det konservative folkeparti opnået enighed om følgende aftale, som jeg har tiltrådt:

På grund af manglen på befalingsmænd med fornøden uddannelse og erfaring samt vanskeligheden ved at tilvejebringe tilfredsstillende kasereringsforhold vil det indtil videre være påkrævet at nedsætte antallet af værnepligtige, der indkaldes til hæren og søværnet. Under hensyn hertil vil der fra og med forårsindkaldelserne i år blive indkaldt 15 600 mand til hæren hvert år samt 3 700 mand til søværnet. Dog har partiernes repræsentanter ønsket at få lejlighed til yderligere forhandlinger om det antal, der skal indkaldes til søværnet. Det for søværnet fastsatte tal på 3 700 mand gælder naturligvis kun for finansåret 1950—51.

Det er aftalen mellem de tre partier, at spørgsmålet om indkaldelserne til hæren skal tages op til ny forhandling 3 år efter, at bestemmelsen om reduktion er trådt i kraft. Det er en forudsætning, at man vil bestræbe sig for at forøge antallet af befalingsmænd.

De tre partier har endvidere tiltrådt, at de beløb, der spares dels ved nedsættelse af antallet af indkaldelserne til hæren og søværnet, dels ved nedsættelse af bevilningerne til hjemmeværnet fra 12 mill. kr. til 6 mill. kr. på finanslovsforslaget 1950—51, anvendes til bygning af depoter til det materiel, som vi regner med at skulle modtage fra De Forenede Stater i den kommende tid, til udbygning af flyvepladser, til anlægsarbejder af forskellig art samt til anskaffelse af materiel.

Der er iøvrigt mellem regeringen og de tre partier enighed om, at tjenestetiden forbliver uforandret.

Det radikale venstre har meddelt mig, at det ligeledes er dets opfattelse, at der bør foretages en nedsættelse af antallet af indkaldelserne til hæren, men mener — således som det fremgår af et ændringsforslag —, at nedsættelsen ikke bør være under 8 000 mand om året. Desuden har partiet ønsket at fremhæve, at det standpunkt, som det således giver udtryk for, ikke præjudicerer med hensyn til den kommende forsvarsordning. Partiet har henstillet til mig, at de beløb, der spares ved den af partiet foreslåede reduktion, anvendes til nedskrivning af de respektive konti på finanslovsforslaget 1950—51. Vedrørende indkaldel-

serne til søværnet har det radikale venstre meddelt mig, at det deler ønsket om, at dette spørgsmål snarest bliver gjort til genstand for yderligere forhandling.

Jeg skal til disse bemærkninger føje, at de tekniske ændringer, som er nødvendige, for at man kan bruge de beløb, der spares ved nedsættelsen af antallet af indkaldelser samt ved besparelsen til hjemmeværnet, til bygning af depoter, udbygning af flyvepladser m. m., vil der blive stillet forslag om ved behandlingen af forslaget til tillægsbevillingslov.

Bertel Dahlggaard: Som det fremgår af det omdelte tillæg til listen over ændringsforslag, har jeg sammen med det ærede medlem hr. Funck Jensen stillet et ændringsforslag til § 22, i henhold til hvilket der i finansåret 1950—51 udskrives 8 000 mand færre værnepligtige til hæren end i finansåret 1949—50. Jeg skal tillade mig at begrunde dette forslag.

Som det vil være tinget bekendt, har det radikale venstre gennem det sidste år gang på gang hævdet, at der var saglig begrundelse for en formindskelse af de årlige udskrivninger, men man ville ikke fra andre partiers side erkende dette. Under finanslovbehandlingen i efteråret 1948 henstillede jeg til den højtærede forsvarsminister at nedsætte et udvalg, hvori også civile fik sæde, til undersøgelse af, hvorledes de værnepligtiges tjenestetid udnyttedes. Jeg fremsatte i denne forbindelse her i tinget nogle udtalelser, som har en vis aktuel interesse i dag, og som jeg beder om tilladelse til at citere. Jeg sagde:

„Vide kredse af den danske befolkning... har en følelse af“, at de unges militære tjenestetid ikke udnyttedes på rette måde.

„Jeg har for mit vedkommende i de sidste par år talt med et meget stort antal unge, der har aftjent deres værnepligt. De har ved omtalen af deres tjenestetid været uenige om adskilligt, men der er en ting, de alle er enige om uden hensyn til deres personlige indstilling overfor forsvaret, dette nemlig, at megen tid anvendes på en nytteløs og tildels fornuftstridig måde, der virker deprimerende på alle og skaber en lede ved tjenesten, som både skader det, der er tjenestens formål, og virker demoraliserende på mandskabet. Jeg fremfører ikke dette som en anklage mod befalingsmændene, og jeg føjer gerne til, at jeg også har fået mange vidnesbyrd om, at der blandt dem er folk, hvem de unges